

DIMISSIIONSTALE 2011

De smukke unge mennesker

*”De kom flyvende med storken
fra alle fire verdenshjørner
hvis vi tager det hele med.*

*Og nu er de blevet voksne,
ligner ikke mere sig selv.
Stemmerne er forandret – men
vi kender dem alligevel.*

*Åh de smukke unge mennesker
pludselig er de stukket af
som legesyge sommerfugle
den allerførste sommerdag”*

Kære studenter og hf-ere

I er som de smukke unge mennesker, Kim Larsen skriver om.

I er de smukke unge mennesker, der for 2-3 år siden sad her på første skoledag – spændte, forventningsfulde og åbne overfor, hvad Stenhus kunne byde på.

Nu har I taget en eksamen, er blevet klogere, mere vidende, mere modne, mere bevidste om jer selv og jeres omverden, mere klar til en videregående uddannelse. Og I er klar til at flyve herfra.

Vi, der har fulgt jer, har selvfølgelig set jeres udvikling ske dag for dag; men jeg tror først, at det her ved afslutningen og eksamen er gået op for os, hvor meget I har udviklet jer, hvor langt I er nået.

Var det virkelig jer, der sad her på første skoledag for kun 2-3 år siden?

Da vi festede onsdag aften, var I fulde af ros og glæde over jeres tid her på Stenhus – nogle af jer blev helt vemodige over at skulle forlade Stenhus og fællesskabet her. Men det er jo sådan, det er.

Det har forfatteren Tage Skou-Hansen skrevet om.

”Overalt hvor mennesker frivilligt løser en opgave, kan der opstå et ægte fællesskab. Det er i vore dage midlertidigt - det er prisen, man betaler. Men at fællesskaber er midlertidige, gør dem ikke ringere.

Enhver, som har oplevet dem, husker dem som sit livs egentlige indhold. Her var man sig selv og glad. Man gav sig hen, lærte uden at mærke det. Og her blev noget til, som ellers ikke var muligt.”

Jeg håber, at I kan genkende billedet. At I kan sige, at her på Stenhus var I med i et fællesskab, hvor I var jer selv, var glade, og hvor I gav jer hen - hvor I lærte. Måske ikke altid uden at mærke det!

Her blev noget til, som ellers ikke var muligt.

Men midlertidige fællesskaber slutter igen – og det er der ikke noget forkert i. Tværtimod er det måske netop det, der giver dem mening.

Og helt ærligt – hvor mange af jer vil melde jer til at tage et år mere?

Det der er vigtigt. Det, I skal tage med jer videre, er evnen til at skabe og deltage i fællesskaber – og at være ansvarlig overfor de fællesskaber, I bliver en del af.

Studieværten Clement Kjærsgaard har et andet bud på, hvad der er vigtigt:

”Ønsker du at være medlem af informationssamfundets overklasse? Vil du også bestemme over dit eget arbejdsliv? Vil du være den sidste, kineserne fyrer, når de køber konditoriet? Så læs bøger. Det er fint, at du kan bruge nettet. Men det kan alle, der er under 50 og over 5. At kunne ”bruge nettet” svarer til at sidde i biografen, ikke til at lave filmen. (...)

Læs bøger. Det kan nettet / underviseren / gruppen / arbejdsgiveren ikke gøre for dig. (...)

Den, der kan tilegne sig kompleks viden og kan arbejde alene og resultatorienteret, bliver medlem af informationssamfundets overklasse.”

Det er selvfølgelig ikke et spørgsmål om bøger eller nettet, og det handler heller ikke kun om bøger og nettet.

EVA – ja det er altså ikke hende med slangen og æblet – men Danmarks Evalueringsinstitut har undersøgt, hvad der skal til for at klare sig på en videregående uddannelse. Og konklusionen er:

*”Det er **viljen** og **lysten** til at studere, til at sætte sig ind i ting, læse lange bøger, gå i lag med processer, som ikke giver afkast i løbet af et halvt sekund, der er afgørende. Det handler om vedholdenhed.”*

Og på alle områder i jeres videre liv - uddannelse, arbejde og livet i almindelighed - gælder det, at de hurtige svar og de nemme løsninger ikke er tilstrækkeligt, når det gælder de store spørgsmål og de komplekse udfordringer.

I skal finde en dansk samfundsmodel, der kan sikre velfærd, vækst og miljøet – samtidig.

I skal konkurrere med 1 mia. unge kinesere, der uddanner sig døgnet rundt.

I skal orientere jer i en ny verden, hvor hverken den kolde krig eller terror sætter dagsorden.

Og løsningerne findes ikke på nettet!

Løsningerne skal I selv finde. Det kræver, at I anstrenger jer, at I fordyber jer, og at I udfordrer jer selv. Læs bøger.

Digteren Benny Andersen har også et bud på, hvad der er vigtigt. Han har skrevet et digt, der hedder ”Et råd til mine børnebørn.”

”Sæt jer store mål.

Sæt jer tydelige spor.

Det skal kunne ses, at I har været her.

Vi skød med slangebøsse engang.

De store drenge skød efter tomme flasker.

Hvor er de flasker i dag?

Jeg skød til måls efter månen.

Mærkerne ses tydeligt i dag.”

I **har** sat jer tydelige spor her på Stenhus. Man kan godt se, at I har været her. Fortsæt med at sætte jer tydelige spor - også i verden udenfor Stenhus.

Sats ikke kun på det sikre - sigt også efter de store mål – I skal nok ramme noget.

I sidder her i dag fulde af glæde og stolthed. Og noget af det allervigtigste er, at I bevarer evnen til at glædes. Glæd jer over det, der lykkes, det I opnår – i stedet for at skuffes over det, der mislykkes, det I ikke opnår. Se livet gennem en solstråle.

På et eller andet tidspunkt får I måske et eftertænksomt øjeblik mellem alle festerne – det er jo ikke sikkert, det sker, men alligevel. Måske vil I så tænke på, hvordan I får truffet de rigtige valg om jeres fremtid – hvordan I finder den rigtige vej?

Der er ikke én rigtig vej! Der er flere veje, I kan vælge og gøre til de rigtige veje for jer. Fremtiden er et land, I ikke har noget kort over. Fremtiden er noget I selv skaber, og jeres fremtid ligger i den retning, I vælger at bevæge jer - også når I går til siden eller baglæns. I er stadig på vej mod **jeres** fremtid.

Sådan var det, da I valgte studieretning. Der var mange at vælge mellem; men I traf et valg. Og det blev et rigtigt valg, fordi I holdt fast i jeres valg, og gjorde jeres bedste for at gøre det til et rigtigt valg.

I skal også fremover træffe mange valg - både uddannelsesmæssigt, arbejdsmæssigt og i livet i almindelighed. Nogle gange er det

komplicerede valg. Nogle gange er der meget på spil. Nogle gange vil I ikke helt kunne overskue konsekvenserne af jeres valg.

Når I skal vælge, så brug både hovedet og hjertet – og når I har valgt, så arbejd helhjertet for at gøre det til et rigtigt valg. Og hvis I senere alligevel vælger om, så gør det nye valg til et rigtigt valg.

Det er vigtigt, at I holder fast i modet til at træffe de nødvendige valg – træk dem, og gør dem til de rigtige valg. I skal vove noget, hvis I vil noget med jeres liv.

Søren Kierkegaard skriver: ”Det store er ikke at være det ene eller det andet, men at være sig selv. Og det formår hvert eneste menneske, hvis det vil.”

Bevar modet til at turde være jer selv. Spil ikke roller eller tilpas jer for enhver pris.

Bevar også modet til at være tro mod det bedste i jer selv. Hold fast i jeres holdninger og værdier, også når det gør ondt. Tolerance, gensidig respekt og en god omgangstone har været en selvfølge for jer her på Stenhus; men det er det ikke altid udenfor. Der skal I kæmpe for det. Kæmp for en verden med mindre frygt og mindre had. Kæmp for en åben verden uden åndelige eller fysiske grænsebomme mellem mennesker – og start i det nære, start i Danmark.

For det allervigtigste på jeres videre vej gennem livet er, at I er jer selv, og at I er tro mod det bedste i jer selv.

Kære studenter og hf-ere

I har fået en uddannelse, der er et fremragende udgangspunkt for jeres videre vej.

Hold fast i jeres evne til at fordybe jer og anstrenge jer - læs bøger.

Træf de nødvendige valg – og gør dem til de rigtige valg.

Sigt mod de store mål – og sæt jer tydelige spor.

Vær jer selv – og vær tro mod det bedste i jer selv.

Gå ud i verden og gør en forskel for jer selv, for andre og for fællesskabet. Det ved jeg I kan. I har kræfterne og evnerne til det – og det forpligter.

Og glæd jer nu over alt det, der lykkes – se livet gennem en solstråle.

Jeg vil slutte med at ønske jer alle sammen til lykke med eksamen.

Held og lykke til på jeres videre vej

Og hermed dimitterer jeg jer som studenter og hf-ere fra Stenhus Gymnasium og HF 2011.

